

REDACTIUNEA
 Administrația și Tipografia
 Brașov, Piața mare nr. 30.
 Scrierile nerândite nu se
 primesc.
 Manuscrise nu se restituie.
INSERATE
 se primesc la Administrație în
 Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
 În Viena: la M. Dukas Nachf.,
 Nux. Augenfild & Emeric Les-
 ner, Heinrich Schalek, A. Op-
 pelik Nachf., Anton Ooppelik.
 În Budapesta: la A. V. Gold-
 berger, Ekstein Bernat, Iuliu
 Leopold (VII. Erzsebet-körut).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
 rie garmond pe o colonă 10
 bani pentru o publicare. Pu-
 blicar mai dese după tarifar
 și învoială. — RECLAME pe
 pagina 3-a o serie 20 bani

GAZETA TRANSILVANIEI

(Număr de Duminecă 15).

„GAZETA” iese în de-care zi.
 Abonamente pentru Austro-Ungaria:
 Pe un an 24 cor., pe șase luni
 12 cor., pe trei luni 6 cor.
 Nr-ii de Duminecă 4 cor. pe an.
 Pentru România și străinătate:
 Pe un an 40 franci, pe șase
 luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
 Nr-ii de Duminecă 8 fr. pe an.
 Se prenumeră la toate ofi-
 cialele poștale din țară și din
 afară și la d-ii colectori.
 Abonamentul pentru Brașov
 Administrația, Piața mare,
 Târgul Inului Nr. 80 etajiu
 I.: Pe un an 20 cor., pe șase
 luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
 Cu dusul în casă: Pe un an
 24 cor., pe șase luni 12 cor.,
 pe trei luni 6 cor. — Un esem-
 plar 10 bani. — Atât abona-
 mentele cât și inserțiunile
 sunt a se plăti înainte.

Nr. 82. — Anul LXVI.

Brașov, Duminecă 13 (26) Aprilie.

1903.

Cine ce a uitat?

Ceea-ce se scrie adî prin foile maghiare despre naționalități și despre triaul și daraverile Maghiarilor cu ele, a început să ne lase nepăsători, întru cât adecă nu trebuie să ne mâhnescă și să ne indigneze. Judecând după părerile, ce și le dau șovinistii despre aceste naționalități și după tonul și maniera, cu care li-se adresază, aci dojenindu-le, aci condamnându-le, de ordinar însă ine-grindu-le și injurându-le în chipul cel mai sâlbatic, ori ce om cu mintea sănătos ar trebui să se conchidă, că popórele nemaghiare din Ungaria nu mai numără nimic inaintea lor și că în politica celor, ce stau în fruntea afacerilor publice, ele nu mai jócă nici un rol, nu reprezintă decât nisce masse brute, bune numai de a fi regularisite și exploa-tate în favorul ideilor și planurilor viitorului „stat național maghiar“.

Cu tonul și maniera această vin însă în cea mai mare acastașă domnii șovinisti ori de câte-ori e vorba de crisă și de pericole, ce-ar pute amenința oblăduirea de adî. În casuri de aceste naționalități tre-bue să se audă, că una, că altă; că trebuie să fie patriotice și deci să in-ceteze de a mai neliniști cu nemul-tămirele lor pe stăpâni dîlei; să uite dintr'odată toate nedreptățile, asupri-riile și insultele, și să nu îndrăsnescă cumva a se gândi măcar la sórtea și viitorul lor în acest stat, a căruia cetățeni credincioși au fost și sunt.

Când e liniște și curge laptele cu ciubarele în păsatul șovinistilor, cine mai vrea să scie de naționalități? Căți-va „agitatori“ fac toate ingrijirile celor dela cârmă. Procele politice cu condamnările „agitatori-lor“ contribuie numai la momentele

de distracție, când își i-au dejunul și când își aprind țigările după masă.

Dér îndată-ce s'arată pe orisat câte un nuor mai intunecat, îndată ce se nasc greutăți și conflicte pen-tru țeră, își aduc aminte, că pe lângă „agitatori“, mai sunt și popóre cu milioanele, cari în vremuri grele totu-și trag și ele ceva în cumpănă.

Așa și de rëndul acesta. Crisa pe care a provocat'o opoziția est-reună kossuthistă le-au adus aminte celor din fruntea trebilor, că mai există în Ungaria și Croați, Români, Slovaci, Germani, Sërbi ș. a. și că masele acestor de nemaghiari nu sunt nicî decum încântate de faptele cel-lor ce au puterea în mână și de sistemul lor de ocărnuire.

Adevărat că cei dela guvern, când se vęd strimtorăți de opoziție, tot-déuna își iau refugiul la mijlocul probat de a spăria cu naționalități pe cei ce strigă prea tare și le fac neplăceri în dietă, și cu pericolele ce ar amenința pe toți Maghiarii fără deosebire din această parte.

Nu mai dîtele acestea fôia gu-vernului „Budapesti Hirlap“, le dîcea obstructionistilor din tabăra stîngei estreme, că ei dau numai esemplu rên naționalităților, cari odată ar pute să se folosescă de acest esemplu în contra Maghiarilor. „Căci esind din ogase parlamentarismul unguresc, pôte să urmeze ușor o crisă serioasă constituțională, din care vor profita toți adversarii maghiarismului. Ase-meni crise, dîce „Bud. Hirlap“, sunt cu mult mai primejdioase la noi ca în alte părți, căci numai la noi în aju-nul ori cărei crise ce se pregătesce, stau la pândă contrarii noștrii viene-și și naționalități, cari, se vede, în timp mai de o jumătate de vec, n'au uitat tocmai așa, cum n'au în-vățat nimic“.

Earășî un act de răutate. Nu-mita foile trage la indoielă patriotis-mul naționalităților și confundă ne-mulțumirea lor, pe care n'o pôte nega, cu uneltirile dinafară dușmă-nóse Ungariei.

Să vorbim însă mai limpede. Decă e vorba de uitare și de înv-țatură, am vrea să scim ce au uitat Maghiarii dela putere și ce au în-vățat ei dela 1848 încóce? Sunt ei, tocmai ei, cari n'au părăsit nici un moment politica de răsbunare, în drept de a ne impuța de pildă nouă Românilor, că n'am uitat și n'am învățat nimic?

Nu cumva sistemul de bănuire a bunei credințe și a patriotismului Românilor, sistemul de combatere și de desprețuire a intereselor lor de cultură naționale, de intoleranță față de rassa română, ce se manifestă în sute și mii de întemplări și fapte una mai tristă și mai regretabilă de cât alta, nu cumva, dîcem, acest sis-tem nenorocit a putut face în timp de 35 de ani pe Români să uite tot ce s'a petrecut între ei și Maghiari pe la mijlocul vécului trecut?

Sinódele.

Mâne, în Dumineca Tomei, se vor deschide în Sibiu, Arad și Ca-ranșebeș sinódele eparchiale ale bi-sericeii române gr. or.

Cei aleși prin increderea cleru-lui și poporului, vor avé se repre-sente în aceste Sinóde voința lui, lucrând pentru asigurarea și înain-tarea intereselor bisericesei, școlare și fundamentale ale archidiecesei și ale celor doué diecese sufragane.

Este așa-dér foarte însemnată chemarea ce o au aceste Sinóde și foarte mare îndatorirea morală a de-puțaților din cler și mirenî, cari le

compun, mai ales în timpurile atât de grele și furtunóse ce le străba-tem. Biserica răsăritenă și școléle de sub aripile ei, sunt la noi Români de dincóce de Carpați strîns legate una de alta și de popor, sunt așa dîcînd un trup și un suflet. Despăr-țite una de alta, ar rătăci pe necu-noscutul ocean al vitregității timpu-rilor și viforul ispitelor le-ar amenința existența.

E lucru de sine înțeles, deci, că adî cu deosebire, când noi Români din Transilvania și Ungaria trecem printr'un period de mari încercări în lupta pentru apărarea și susține-rea limbei și naționalității nóstre, biserica și școla sunt și trebuie să fie un scut puternic al acestor scumpe comori moștenite de la străbunii noștri. Cei chemați a contribui cu cuvântul și cu fapta la binele și îna-intarea bisericeii, ar sêvirși un mare păcat, decă n'ar griji ca de ochii din cap de aceste comori.

Pentru-ca discusiunile și desba-terile sinodale sê-și aibă efectul sal-lutar, e de dorit, ca buna înțelegere și armonia să domnescă între repre-sentanții clerului și poporului, căci abaterile de la această ar înlocui dis-cusiunile libere și seriose cu patima și intriga, cu abuzul potestății, din care, — ca consecunță firăscă, — ar urma decadența frumoșei institu-țiunii a sinodalității.

Sunt multe de făcut și de dres la noi. Vedem cu îngrijire, că în sinul țărâniei nóstre se lătesc de un timp încóce învățături păgubi-tóre bisericeii și aședămintelor ei; proroci mincinoși se încercă a duce poporul nostru nesciutor în brațele socialismului și nazarenismului, abă-tîndu-l ast-fel de la îndatoririle sale față cu cauza obștăscă a neamului și sguduind în el credința și alipirea

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Re'nviere.

„Și-așa... vom fi pământ ca mâne! Va rămâne vieța 'n urmă

[cu frămîntările-i pustii;
 Aceleași patimi și miserii,
 [aceeași luptă pentru pâne.
 Și pe de-asupra tuturor
 [un praf de visuri aurii...

Și când va fi la re'nviere
 Și glas de bucium răsuna-va,
 [chemând pe morții din morment
 Atunci iubito, eu cu tine
 [să ne 'ntîlnim spre mîngăiere
 Și să privim cum merge glóta
 [pe drum lipsită de cuvânt.

Și 'n vreme ce pe rënd și-or spune
 Pécatele din lumea asta
 [la judecata de apoi,
 Să ne plimbăm mergînd alături
 [prin amintiri de vremuri bune,
 Căci noi vom fi curați ca rađa...,
 [la ce ne-ar judeca pe noi?

Z. Bârsan.

Din „Povești alese“

De Moșul.

Neguțatorul cu gând curat.

Un neguțator din Bagdad și-a vëndut toate lucrurile, și-a adunat toți banii și s'a dus într'o țeră depărtată, în India, cu gîndul să cerce, nu cumva ar pute face pe acolo un câștig mai însemnat. Era om evlavios și cinstit.

Spre marea lui bucurie negoțul i-a mers foarte bine. I-se părea c'a prins norocul de picior. Ce să veđi însé? Cale de câteva dîle de Masulipatam năvălesc hoții asupra lui, îi răpesc totă averea și-l lasă fără nici o lăscăie în buzunar. Sërmanul a trebuit să cerșescă, ca să pótă merge pînă în oraș.

Sosind aici întrebă: care este negu-țatorul cel mai bogat? Se duce la el, îi povestese pățania și-l rógă tot-odată să i împrumute o mie de zechini, ca să-și in-cerce din nou norocul. Neguțatorul din Masulipatam îl întrebă, că ce siguranță, ce garanță îi pote da?

— Hoții, răspuse omul nostru, nu mi-au lăsat chiar nimic. Cu toate acestea cred că vei fi mulțumit cu garantul, care

ți-l dau: n'am pe lume pe nimenî, de cât pe Dumnezeu a-tot-puternicul.

Neguțatorul masulipatam a fost miș-cat de răspunsul acesta și i numără o mie de zechini, luând în schimb un zapis în care, drept garant, era sêmnat bunul Dumnezeu.

Neguțatorul din Bagdad cu mii de binecuvîntări pe buze, s'a dus p'aci încolo Prin stăruință, hărnicie și bună chiverni-selă, în decurs de un an de dîle, ajungînd în Ormus, și-a numărat paralele și erau cinci mii de zechini. Dîua pentru plata datoriei se asropia și bucuos ar fi plecat, ca să înapoieze marimosului său creditor împrumutul făcut, dér din nenorocire toc-mai acum începură furtunile obicnuite din an, în cât nici o corabie nu cuteza să se arunce pe-și putul mării. Fiind-că din cauza asta nu-și puté ține cuvîntul, așa s'a mahnit în sufletul său, în cât s'a îmbolnăvit greu.

În sfîrșit ce s'a gândit el? A scobit o bucată de bîrnă, a aședat în ea o mie de zechini, dimpreună cu o scrisóre, o lipi érá bine la loc, scrise pe ea adresa negu-țatorului din Masulipatam, apoi o aruncă în mare dîcînd: Dumnezeu, te-am luat de garant acestu dimpreună cu banii, cari

i-am împrumutat pe lângă sfânt numele têu atunci, când mă găsiam în lipsa cea mai mare, să ajungă în mînilor creditorului meu!

Acum se liniști cu gîndul, că din parte-și a facut tot, ce i-a stat prin pu-tința, ca să-și împlinescă făgăduința, și érá se făcu sănătos.

Și étá! întemplarea a adus cu sine că berna într'adevăr a ajuns în mînilor negu-țatorului din Masulipatam. Acesta se preumbla adecă într'o luntrișóră pe țarmu-rîi mării și vedînd în depărtare lemnul plutitor, porunci unui sclav să-l scótă din apă.

Mare i-a fost mirarea, când și-a mai vedut și numele scris pe bîrnă. Privindu-o mai de aproape, băgă de sémă, că a fost scobită și érá aședată la loc. Poruncese să o desfacă, și spre cea mai mare uimire a lui, găsese paralele și scrisórea datorni-cului său.

După-ce s'au aședat furtunile, negu-țatorul din Bagdad s'a pregătit érá de drum, pentru-că nu era cu totul sigur, că banii vor fi ajuns la adresa lor, deși scia din experiență, că bârnelor și alte lemne, în timpurile furtunóse, se aruncău pe țăr-murile acelea.

Îndată ce îl vedu amicul său din

de biserică. Aparițiunile de felul acesta nu trebuie desconsiderate, și sinódele sunt datoré a-se ocupa de mijloacele prin cari se se combată cu succes lucrarea primejdiosă a réuvoitorilor poporului nostru.

Când e vorba de-a apăra și de-a păstra ceea-ce cu lupte mari au dobândit înaintașii noștri, sunt datorii cu toții, de la vlădică până la opincă, a lupta bărbătesce, contribuind în frățescă unire la promovarea intereselor mari și vitale ale poporului.

Nu e vorba aici de politică militantă, nici de acțiuni politice, cari cad înafară de cadrul activității pe teren constituțional bisericesc, ci de susținerea aședimentelor puse sub ocrotirea bisericeii și de binele spiritual al credincioșilor, de înaintarea lor în luminare și deșteptare și de conservarea limbii și legii strămoșesci.

Dorim din inimă muncă spornică și rezultate îmbelșugate activității Sinódelor, ce se vor deschide mâne.

Lupta în dietă.

Guvernului Szell nu i-a succes până acum a face o schimbare spre mai bine în starea politică internă încurcată. În dietă se urmăzează cu aceeași patimă lupta contra proiectelor guvernului. Mai sunt numai câteva zile până când espiră împuțnicirea ce i-s'a dat guvernului prin prima lege de indemnitate, de a acoperi cheltuelile de stat și fără budget încuviințat de cameră. Dér ce se întâmplă?

S'a întrerupt desbaterea asupra proiectelor militare și s'a pus la ordine a zilei în cameră cel de al doilea proiect de indemnitate budgetară. A crezut pote d-l Szell, că față cu noul proiect kossuthistii nu vor usa de arma obstrucțiunii, — dér s'a înșelat. Dieta redeschidându-se după Pascile apusene, n'a putut să lucreze până acum absolut nimic, din cauză că cei din stânga extremă kossuthistă fac obstrucțiune și împotriva proiectului amintit.

Acum lucrurile stau așa, că decât până la 1 Mai proiectul indemnității nu va fi primit și votat, guvernul vrând nevrând trebuie să între în așa numita stare *ex-lex* (în afară de lege), adevă fără budget să conducă și pe mai departe afacerile țării. Nu va pute însă guvernul să încasseze dări și să recruteze feciori pentru armată. Din cauza

acésta asentările s'au și amânat éstan așa de mult.

Ministrii și politicianii mai de frunte ai partidului guvernamental țin mereu sfaturi, ér ministrul de pe lângă persóna Maj. Sale raportéază zilnic monarhului asupra situațiunii.

A fost și Coloman Szell pe la începutul săptămânei în Viena la Majestatea Sa, ca să-i raporteze asupra stării lucrurilor. Călétoria lui însé n'a avut nici un rezultat, decât acela, că întorcându-se la Budapesta s'au publicat prin foile guvernului comunicate în care se spune, că guvernul nu va retrage proiectele militare, nici pretensiunile kossuthistilor cu privire la armată nu pot fi primite.

O mare nesiguranță domnesce decí la Budapesta. Nimeni nu póte să-și dea o părere hotărítă asupra celor ce vor urma în proximal viitor, fiind-că guvernul pe de-o parte tace înfundat, ér kossuthistii pe de altă parte dau orbiș înainte cu obstrucțiunea, ei atacă tot cu mai mare vehemență guvernul și pe aceia, cari nu vor să se închine voinței lor.

Luptă pentru limbă în congregația din Arad.

Românii din comitatul Aradului au cerut încă la începutul anului prin reprezentanții lor din congregația comitatensă, ca conform hotărării luate de congregația comitatului în 18 Ianuarie 1869 și conform dreptului ce li-l dá însăși legea, *limba românescă* să fie introdusă ca limbă *protocolară*, adevă protocoalele despre adunările generale comitatense să fie redactate și în limba română, conform art. de lege 44 din 1868.

Românii au cerut acésta în luna lui Ianuarie printr'o interpelare, ér de rëndul acesta au reînóit pretensiunea lor justă și legală în formă de propunere, pe care a prezentat'o și susținut'o cu temeinice argumente d-l avocat Mihail Veliciu într'o vorbire foarte convingătoare, ținută în congregația de Miercuri. D-l Veliciu a accentuat în vorbirea sa, că într'un stat de drept, ori ce lege trebuie respectată, ér nu numai legile, cari plac puterei executive. Decă Maghiarii se referă cu fală în fața străinătății la legea naționalităților, atunci să dea dovedii, că recunosc respectarea egalității în sistemul lor de guvernare și se facă a-se validata și legile acelea, cari sunt favorabile naționalităților. Într'asta constă dreptatea, echitatea, egalitatea într'o țără constituțională. (Strigări sgomotóse în tabăra contrară: *Mergeți în România, decât nu vă place constituția noastră*).

D-l Veliciu a vorbit românesce în mijlocul repețitelor întreruperi de: „Nu te ascultăm, nu vorbi românesce!“ Românii răspund cu: „Sé trăescă!“

Continuând d-l Veliciu spune, că în orașele Cluși, Sătmaru, Debrin, orașe unguresci, Românii se folosesc de limba lor în contactul oficios. În Ardeal protocoalele a număróse municipalități se redactéază în trei limbi. Tot așa la Carasșeverin, unde nu numai protocoalele, ci și rapórtelile viceșpanului se redactéază și în limba română. Incheie dícând, că devisa „drept, lege, dreptate“, ce și-a luat'o actualul guvern, numai atunci nu va fi o frasă, decât propunerea Românilor se va primi (Aplause furtunóse la Români).

D-l Stefan C. Pop vorbesce unguresce pentru propunerea Românilor, care are de scop a câștiga valóre legii. Românii nu vréu alta, decât ceea-ce e în lege: să fie adevă cetățeni egali în patria acésta, limba și religia lor să fie libere a-se desvolta. Viceșpanul a spus, că nu se póte să ni-se împlinéscă pretensiunea. Cum se póte, ca o lege esistentă să se considere ca imposibil de executat? În ce privese modalitatea de votare, oratorul díc, că nu e necesar 1/5 parte a voturilor membrilor congregației, ci 1/5 parte a voturilor date de membrii *prezenți* la adunare, pentru-ca propunerea să fie primită, ori respinsă.

Viceșpanul Dr. *Dalnoky-Nagy* declară, că el, în „interesul unității statului maghiar și a serviciului public“, *va susține praza de până acum*. Incercă să dea explicații, și repetă a declara, că *chiar decât congregația l-ar obliga să procedă în sensul propunerii Românilor, pe răspunderea lui va nega acésta*.

Declarația viceșpanului a produs o legitimă revoltare sufletéscă la Români, cari protestéază contra ei. Viceșpanul încercă să vorbescă, Românii însé îl împiedecă; se înscriu la cuvânt d-nii Veliciu, St. C. Pop și C. Gurban. Ei însé nu pot vorbi, fiind-că Maghiarii provócă un sgomot mare și strigă: *Mergeți în România! Trădătorilor! Fișpanul încercă să întrevină, dér nu e ascultat. D-l St. C. Pop strigă: Viceșpanul ațtă contra legilor!*

Protopopul din Boroșineu, d-nul C. Gurban, vorbesce românesce, și spune, că la 1869 s'a adus cu unanimitate hotărarea cu privire la dreptul limbei române ca limbă *protocolară*. Este o comedie a-se díc, cum a dis viceșpanul, că hotărarea aceea a fost ilegală. Vreți să ne suprimați drepturile prin tiranie? *Arată cu exemple din istorie, că Românii totdeuna au fost asupriți de Maghiari. Tripartitul lui Verböczy a oprit ca Românii să pórté nasturi la cămăși. Ađi când cerem respectarea legii, viceșpanul răspunde, că nu va executa legea. Ce este acésta, decât nu despotism, tiranie?*

Dr. I. Suciú crede, că discuția acésta de limbă e păgubitoare pentru comitat și pentru „amicicia româno-maghiară“. Regretă că viceșpanul și fișpanul, pentru a fi aplaudați, s'au lăsat răpiți până într'atata. (Sgomot teribil. S'aud strigări de: *Ticóși! Nevoiași!* Dr. St. C. Pop merge spre fișpan și-i díc: N'ai auzit că ne numesc nevoiași?) Vorbitorul (Dr. Suciú) spune, că membru al congregației póte fi și acela, care nu scie unguresce. Cum puteți dér pretinde de la un astfel de membru, ca să participe la aducerea hotăririlor și la votare, când n'are nici ideie despre ce e vorba? Asta ar fi o nebunie. De ce vă supérá așa de tare limba română? Ea e admisă în armată și în cărțile de dare. Ba și d-nii candidați de deputați vorbesce românesce, când umblă după voturi, ér decât nu posed limba, își angagéază tâlmași bine plătiți. Ródele șovinismului maghiar, le vor gusta și Maghiarii. De atâtea rele și nevoi suferé țára acésta, încât ea n'are trebuință și de un *résboiú pentru limbă*, ca în Austria.

Mai vorbesce câtí-va din tabăra adversară, ér d-l Veliciú, ca propunător, luă încă-odată cuvântul și acuză pe fișpan de călcarea legilor. Védurám noi și alte furtuni, și decât n'am perit atunci, nu vom peri nici ađi. Nu luptám contra maghiarimei, ci pretindem scutul legilor pe séma noastră.

Se procede la votare. Românii cer votare nominală, dér fișpanul declară, că au întârziat. Fișpanul pune apoi întrebarea, decât adunarea primesce propunerea comitetului permanent, în sensul căreia se cer 1/3 parte a tuturor voturilor congregației, ca propunerea Românilor să fie primită. La urmă se constată, că majoritatea a primit propunerea comitetului permanent. Se votéază apoi asupra limbei *protocolare române*, cere a obținut *106 voturi*. Ca să fie primită, s'au cerut să fie 125 voturi. Astfel propunerea Românilor, prezentată de d-l Veliciu, a cădút.

Aniversarea născerii Regelui României.

Îndoita aniversare a născerii M. S. Regelui României și a proclamării sale ca Domn al României a fost sərbătorită Luní în Bucuresci printr'un *Te-Deum* solemn oficiat la mitropolie, la órele 10^{1/2} dimineța.

Serviciul divin a fost oficiat de I. P. S. S. mitropolitul primat Iosif Gheorghian, înconjurat de înaltul cler.

Corul mitropolitan de sub conducerea eminentului maestru Ion Bănulescu, a intonat cântările rituale.

O companie din regimentul 1 genit, cu drapel și musică, aședată în curtea catedralei, a dat onorurile militare.

*

Masulipatam, îl întâmpină cu vorbele: „Laudă celui a-tot-puternic, minunate sunt lucrurile lui!“ datoria și-s'a șters, esti om cinstit, sunt fericit că te-am putut ajuta. Vino să preamărim bunătatea lui D-deu și să înalțăm rugăciuni.

„Cine iubese adevărul și dreptatea, aceluia îi ajută Dumnezeu!“

Petrea pășitul.

(Poveste din popor.)

Era odată un bărbat și o nevastă: pe bărbat îl numiau Petru, ér pe femeia Măriuța. Și așa erau de curând cununați la oaltă, dér femeia — cum e ea, de nu o strunesco câte o lécă, să scie că are bărbat, — inte și-a prins un ibovnic pe de-a-supra; vorba celuia: se mărită ca să aibă ce mânca și bea, că de trăit, a trăi cu cine i-a plăcé.

Intr'o di îi veni ibovnicu Sandu — așa 'l chemau — îi făcú mâncare tot ce avea mai bun și se aședară împreună la ospétat, când écă, pică Petrea de la lucru și-i nimeresce la masă.

— Ei, Măriuțo, că bine vă ospétati...

— Bine, Petre, fire-ai tu căne ingulerat, îi dícse femeia.

Amu ce putere avea ea, — Petrea căne rămase.

Decă rămase căne, eși la drum și începú a umbla de colo până colo. mirosind cum e tréba cânilor, — dér ómenii, cum le veni necunoscut, că nu-l mai védurá, socotind că cine scie da de-i turbat, se luară după el: cari cu furci, cari cu petri, cari cu ce le pica în mână, să-l tóce în cap nu alta. Numai ce se pomeni cănele scos afară din sat.

Se luă pe hotar într'o parte și drumu lui trecea pe lângă stână. Védându l baciul tępán și cu minte colea, de par-că pricepea vorbele omului, îl luă pe lângă oi, socotind că i-a fi de ispravă.

Drept că i-a mers tare bine cu el o lécă de vreme, și nu îndrăsnia să se apropie fiéra sélbatică de tarma lui, că apoi era dusă de pe lume; dér într'o nópte, cum se întâmplă, nisce lupi se abătúră pe la oi și intrară la ele, pe când se hodoneau. Cănele ham! ham! sare la bătaie, dér ori-

cum, el singur, lupii o grămadă, se vînjoli mult până-i prăpădi, că cu buna nu se duceau de fel, fiind hămisiți de fóme — și până să-i apuce pe rënd, ei incolțiră atâtea oi câte au prins.

Dimineța se sculă păstorul mai târziu ca de alte dăți și sculându-se védú colo oile, clae peste grămadă. Amu, paguba ca paguba, — că nu erau oile lui — dér necazul, cum de a durmit el așa de tot să nu scie nimica — îl scóse din fire... și începú a se descărca pe bietul căne, că el e de vină, de n'a lătrat, de mai-mai să-l surpe în bătaie. În legea celuia: când e omul mánios de-acasă, ferescă-te sfantul să nu picí în brânca lui, că și-o pune scii... și la urmă, când își iese nevinováția, să scóte cu „iértă, că n'am sciut“, că de sciam, tot și-o puneam, — ér tu rabđi decât vrei, — de nu, capeți la pumn, de ai ce sughiți tótă ziua după ei!

Scurtă vorbă: după ce-și bătú bine omul cănele, dădú oile cele incolțate în lături: una încóce, una încolo, când écă sub ele acolo stăteau și lupii peste oaltă.

Poftim pozná! — socoti atunci păstorul — am ajuns la povestea omului, că-

ruia i-a venit odată de s'a aruncat în apă... și când să se ducă... ci că l'a apucat o părere de réu... amar m'am bătut cănele fără vină. Dér m'ai pruncule, dá o pită, dá-i mâncare, — dícse el cătră un prunc, care îngrijea pe acolea, — că uită-te, ni-a omorit lupii!

Pruncul i-a dat. Cănele și-a venit éráși în voie și de acolo încolo ca mai ba să pape el bătai de acelea.

Merse vestea într'atât de hărnicia ástui căne, până străbătú la urechile împératului. Impératul cum auzi, porunci pécuarului să i-l trimită cu ori-ce preț, că are mare trebuință de el. Anume Muma pădurii îi fura pruncii, când îi născéa împératésa și-i ținea ascunși în păture, și până pe vremea aceea i-a furat trei. Védí d ta. țéranii că-s țéranii proști și stau să se topească de supérare, când li-se duce vre-un fecior, la cátane, bună-óră; — d'apoi la o curte, când se întâmplă nenorociri ca acelea? Dér, socotea împératul, un căne hărnic i-a veni Mamei-pădurei de cap și a juca-o cum nu i-a fi placu!

Cănele la porunca împératéscă fú pus

Cursul pieței Brașov.

Din 25 Aprilie n. 1903.

Bancnot rom. Cump.	18.90	Vend.	18.94
Argint român.	18.70	"	18.80
Napoleon d'or.	19.—	"	19.04
Galben	11.20	"	11.30
Ruble Rusesol	—	"	—
Mărci germane	116.80	"	111.08
Lire turcesci	21.20	"	—
Soris fonc. Albina 5%	101.—	"	101.—

Prețurile cerealelor din piața Brașov.

Din 24 Aprilie 1903.

Măsura său greutatea	Calitatea.	Valuta în	
		Kor.	fl.
1 H. L.	Grăul cel mai frumos	13	40
"	Grău mijlociu	13	20
"	Grău mai slab	12	60
"	Grău amestecat	9	80
"	Săcară frumoasă	8	—
"	Săcară mijlocie	7	80
"	Orz frumos	7	50
"	Orz mijlociu	7	20
"	Ovăș frumos	6	40
"	Ovăș mijlociu	5	—
"	Cucuruz	9	30
"	Mălaiu (mei)	8	—
"	Mazăre.	16	—
"	Lințe	16	—
"	Fasole	15	—
"	Sămânță de in	17	60
"	Sămânță de cânepă	7	20
"	Cartofi	1	30
"	Măzărice.	—	—
1 kil.	Carne de vită	—	96
"	Carne de porc	1	12
"	Carne de oerbec.	—	72
100 kil.	Său de vită prospăt	40	—
"	Său de vită topit	62	—

PUBLICAȚIUNE

Primăria comunală din Sâmbăta de jos, publică, cumcă în 26 Aprilie la 9 ore dimineața se va da în licitațiune publică, în cancelaria

comunală edificarea unei case de prăvăliă și cărciumă comunală.

Prețul preliminar 7650 corone.

Doritorii de a licita sau de a depune ca cautiune în bani gata său în hârtii de valoare 15% la inceputul licitațiunii.

Oferte închise se primesc până la începerea licitațiunii verbale.

Planul, preliminarul și condițiunile se pot vedea în orele oficiöse, în cancelaria comunală din loc.

Sâmbăta de jos, 20 Aprilie 1903.

1-1.(941) Primăria comunală.

Dr. H. GUST

DE DENTIST, DE DENTIST

BRAȘOV, Târgul pomeilor nr. 19.

Aduce la cunoștința On. public, că fratele său **A. Gust**, dentist american, nu mai este partaș la atelierul dentistic, ce lău fost condus; ei ginerile său, Domnul

R. HENISCH,

conducătorul de până acum, al atelierului dentistic din strada Michael-Weiss nr. 30, intră ca **compagnon** al atelierelor unite din Târgul pomeilor, deasupra prăvăliilor Domnilor K. Essigmann și Simon Ferencz. 2-3.(942).

Un învățacel, care se fie din

o familie onestă și posedă 1-2 clase civile, reale, său gimnasiale pe lângă întreaga întreținere se primesc momentan în prăvălia cu mărfuri mieste al Domnilor

B. Popovits și Fii în Hațeg.

2-3

AVIS!

Subscrisul ca inginer particular, am onărea a aduce la cunoștința On. public, cumcă m'am stabilit aici în loc.

Având praxă de mai mulți ani ca inginer de mașini, mă recomand la instalarea de mașini, compunerea de schițe electro-technice, ori și ce proiecte, ce cad în această specialitate, consilii, expertise, socoteli etc, care le execut pe baza praxei ce mi-am câștigat, cât se pôte mai bine și acurat.

Cu totă stima

Oscar Bömches,

inginer particular

1-3.(944)

Brașov,

Strada Spitalului nr. 16, său Strada Postavului nr. 7.

OCASIUNE RARĂ!!

Din cauza desființării negoțului meu de vinuri, vând cu prețuri foarte scădute

și liber de accis, în cantități ori cât de mici și transportat a casă:

Vinuri veritabile ardelenesci, dela pöla munților din 1896, Riesling de Rin, din 1889, Vin de Rozsomal (Alba-Iulia) din 1896, rămas după Episcopul Lönhardt, Vin de Czelna din 1898, Carbenet roșu, din 1896, Leányka din 1900, Elömali din 1900, Șom din 1900, și Tramin din 1900. — Litru dela 80 b. până la 1 cor. 50 b.

La cumperări mai mari servesc cu oferte foarte ieftine și la comăndele din provincie rentorc 14 bani accisul de litru.

Butelia de 1 litru o socotese în 16 bani, ér Butölele se socotese în prețurile obținute la desfacerele totale.

Vând mai departe:

Rachiu de prune (Silvorium) de 5 ani	1 litru cu butelia cor.	1.80
Rachiu de drojii fiert de mine	1 " " " "	2.20
Cognac veritabil franțuzesc	1 " " " "	4.80

Vândarea se face în fie-care di dela 10-12 ore a. m.

în pivnița mea din casa Schobel, Strada Vămii nr. 11.

La cumperări mai mari, mă rog a lua înțelegere cu mine în locuința din edificiul poștei etajul II.

Cu totă stima

ERDELYI EDE.

8-12

DE VÂNDARE.

Casele fără sarcini de sub nr. 20 din Cacova de sus, Brașov (Scheiu), cu grădini mari și intravilane, sunt de vândare din mână liberă, pe lângă bani gata. — Edificiurile sunt în stare bună, cărora aparțin 12 locuințe deosebite, cari pot fi închiriate. Intre locuințe se află și o prăvălie bine cercetată. Grădina de pöme estindu-se spre munte, are un aspect förte frumos și plăcut asupra orașului întreg și asupra munților din prejur, asemenea aspect are și o parte a locuințelor. Imediat lângă casă se află și o grădiniță cu flori. — Apeductul e înaintea casei și e introdus parte și în casă, luminația de stradă e înaintea porții.

Acest edificiu aducea înainte cu 2 ani, până când fostul proprietar singur îl manipula un venit anual de apröpe 2000 corone din închiriere.

Deslușiri mai detaiate se pot primi acolo dela Dömnă ved. Török, ör' ofertele se se adreseze direct vândătorului

Török Gyula,

farmacist în Temes-Kubin.

5-10.(925)

INSCIINȚARE!

Am onărea aduce la cunoștința On. public, că am eşit din firma

FRĂȚII NAGY

Cioplitorie de piatră și DEPOSIT DE MONUMENTE sepulcrale din Cluj, și am luat asupra mea dela aceeaș firmă

Depositul din localitate,

unde lucrez și cioplesc monumente sepulcrale din material fin și durabil, scos din carieele mele precum și marmură de mobilă.

În marele meu deposit se află cu prețuri ieftine:

marmură, granit, syenit, labrador, andesyt și petri de năsip din Cluj, durabile și scutite de îngheț.

De asemenea iau în antreprisă ori-ce fel de lucru de cioplit piatră la zidiri.

Devisuri și prețuri curente stau la dispoziție gratis.

De sprijinul On. public se rögă

IOSIF NAGY, măestru în cioplitură de piatră.

Brașov, Calea ferată, la ramificația Tramvaiului.

5-6.905.

Săpun SCHICHT.

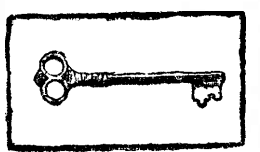
MARCA:

Cerbu și său Cheia

Săpunul cel mai bun și cu spor

și prin urmare și cel mai ieftin.

Nu conține ingrediente străine vêtămătore.

Se capetă pretutindenî

La cumperare se se observe, ca pe fie care bucată de săpun se fie numele „Schicht“ și una din mărcile sus indicate.

52-00.(725)

Fie-care cumperător al acestui cognac este îndreptățit a-l presenta (în embalagiul original) institutului indicat (Viena IX) spre analiză gratuită.

Aprobat de primele capacități ale clinicei din Viena.

Prima destilerie de cognac triestină Camis și Stock în Barcola la Triest recomandă

Cognac medicinal

indigen, după sistem francez cu dep de controlă al institutului de analiză al Reun. gen. austr. a farmeciștilor din Viena.

O sticlă cor. 5.—, jum. sticlă cor. 2.60.

Se află de vândare în töte băcăniile și magazinele de delicatesses din Brașov.

Fie-care cumperător al acestui cognac este îndreptățit a-l presenta (în embalagiul original) institutului indicat (Viena IX) spre analiză gratuită.

Controla chimică a institutului pentru analizarea victualilor și beutiilor aproba de Institutul ces Reg. ministeriu al Interieur. Viena X. Str. spitalului 31.

PAGLIANO-SIRUP

Mijloc de curățirea sângelui. Preparat din anul 1838, de Prof. Girolamo Pagliano, FLORENZ, Via Pandolfini, (ITALIA).
Depositul de trimitere: Farmacia BRACETTI. ALA, Süd-Tirol.

Avem onórea a recomanda pentru **sesonul** de primăvară

DEPOSITUL NOSTRU
bogat asortat cu postavuri și haine gata,

ca fabricate din țără și streinătate :

Cele mai moderne ștofe de costumuri	dela fl	2	metru în sus.
" " " " " pardisiuri	" "	3	" " "
" " " " " Doublstofe	" "	3	" " "
" " " " " Strichgarne negre	" "	3.50	" " "
Un costum bărbătesc lucrat după măsură dela	15 fl	în sus.	
" pardisiu	16	" "	
Costume gata bărbătesci	10	" "	
Pardisiuri	11	" "	
Doublulster	12	" "	

➔ Haine gata pentru băeți și copii foarte ieftine. ➔

Comande din provincie se efectuează grabnic și ieftin.

Invitând On public a ne visita în număr cât mai mare semnăm

Cu totă stima:

Depner, Roth & Westemean,

Strada Vămii Nr. 3. (Edificiul „Sparkassa“).

6-6 (887).

ROMÂNIA

Primăria comunei Constanța.

PUBLICAȚIUNE.

Caetul de sarcini pentru darea în concesiune a iluminatului orașului Constanța cu gaz și cu electricitate, séu cu ambele de-odată fiind aprobat de Consiliul Technic Superior prin Jurnalul No. 28/903, și de D-1 Ministru de Interne prin ordinele No. 2536 și 3554/903, se publică spre cunoștința generală că pentru darea acestei concesiuni pe o durată de 45 ani, se va ține, conform deciziunii Consiliului Comunal din ședința de la 26 Februarie a. c. **licitațiune publică în cancelariile acestei Primării**, strada Carol I Nr. 48, în ziua de **Luni în 28 Aprilie (11 Maiu) orele 3 p. m. precis.**

Licitațiunea se va ține cu oferte sigilate și în conformitate cu dispozițiunile art. 68—79 din legea asupra Comptabilității Generale a Statului. Supra oferte nu se primesc.

Concurenții, spre a fi admiși la licitațiune, vor depune la Casa de Depuneri și Consemnațiuni, séu la ori ce altă Administrațiune financiară, o garanție în numerar séu în efecte publice garantate de Stat în sumă de (80.000) opt-zeci mii lei, prezentând recepisa de depunere odată cu oferta.

Concurenții mai sunt dator să prezinte Primăriei certificate legalizate în regulă, emanând de la autoritățile competente din țera de origine, ér Societățile Statutele de organizarea lor, prin care se probeze că dispun de mijloce suficiente și de capacitatea de a întreprinde lucrările ce fac obiectul acestui caet de sarcini.

Concurenții fără referințe seriose nu se admit.

Ofertele în plic sigilat vor fi depuse séu vor parveni la Primăria Constanța cel mai târziu la data și ora fixată mai sus și vor fi adresate:

Domnului primar al orașului Constanța

La Constanța
(România)

ele vor purta mențiunea:

„Ofertă pentru concesiunea iluminatului cu gaz séu cu electricitate, séu cu ambele de odată a orașului Constanța“.

Ofertele primite la Primărie după ora și ziua licitației, și cele care nu vor fi însoțite de recepisa constatătoare de depunerea garanției, vor fi considerate ca nule și neavenite.

Comuna își rezervă dreptul de a alege printre ofertele primite pentru iluminatul cu gaz séu cu electricitate, oferta pe care o va găsi cea mai convenabilă fiind sémă nu numai de preț, ci și de avantajile sistemului oferit.

Caetul de sarcini se pôte vedé în cancelariile Primăriei orașului Constanța în toate zilele de lucru de la orele 8—12 a. m. și de la 2—6 p. m.

p. Primar, **I. SĂNTU.**

Secretar, **ST. DAN.**

Nr. 10345—1903 Februarie 27.

4—5.(907).

Mare deposit de Pânzărie a lui Benedict Schroll.
Se vinde cu bucata, cu prețul de fabrică,
per cassa se dă sconto de 8%.

FRĂȚII ȘIMAY

Brașov, Têrgul grăului nr. 3.

Trusouri complete pentru mirese;
deposit de ALBITURI și PANZERII de masă;
asortiment bogat de Confecțiuni pentru
dame, articole de modă, indigene și străine.

Se primesc comande pentru vestminte
de dame și bărbați, care se vor executa cât se
pôte cu gust, solid și punctual, cu prețuri moderate.

Deposit mare de Pânza de Olanda și Pânzături
calitatea cea mai bună.

Cele mai nouă și mai moderne
Perdele de dantele și lână.

Mare asortiment:
de COVARIE și CUVERTURI.

In atențiunea Onor. Dame!!!

După ce mi-am mutat Magazinul meu de
Confecțiuni de Dame
din Strada Vămii

în Magazinul meu de haine pentru bărbați
din piața Șirul Inului 28,

tot acolo am aranjat un SALON separat pentru
CONFECȚIUNI DE DAME.

Am onórea a aduce la cunoștința Onor. Dame, că sunt
in poziție a corespunde cerințelor celor mai pretențioase în
acesta branșă.

De ore-ce pentru acest articol nu am absolut spese,
nimeni nu pôte concura cu mine, ce privește iefti-
nătatea. — Revine la o singură încercare, pentru a se con-
vinge de cele mai de sus.

Tot-deauna asortiment mare și cei mai nou!

Tot-odată imi ieau voie a recomanda și **bogatul meu**

DEPOSIT DE HAINE,
pentru bărbați, băeți și copii,
după cea mai noă modă, cu prețuri foarte ieftine.

Apelând la sprijinul Onor. public, sunt

15--50.(877).

cu totă stima

Rog a fi cu atenție la firma!! **HEINRICH SCHUL.**

Cruce séu stea după electro-magnetică

Patent Nr. 86967.

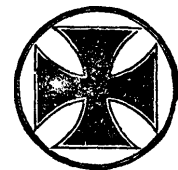
Nu e crucea lui Volta.

Nu e mijloc secret.

Vindecă și înviorază

pe lângă garanție.

Deosebită atențiune e a
acest aparat vindecă boa-

se da împrejurării, că
le vechi de 20 ani.

Aparatul acesta vindecă și folosește contra: durerilor de cap și dinți, migrene, ne-
uralgie, împedecarea circulațiunei sângelui, anemie, amețeii, țuituri de ureche, bătăie de ini-
mă, sgârciuri de inimă, asmă, auțul greu, sgârciuri de stomac, lipsa poftei de mâncare, re-
ceală la mâni și la picioare, reumă, podagră, ischias, udul în pat, influența, insomnie, epilepsia,
circulația neregulată a sângelui și multor altor bóle, cari la tractare normală a medicu-
lui se vindecă prin electricitate. — In cancelari. mea se află atestate încurse din toate păr-
țile lumii cari prețuesc cu mulțămire invențiunea mea și ori-cine pôte examina aceste a'estate.
Acel pacient. care în decurs de 45 zile nu se va vindeca, i-se retrimite banii. Unde ori-
ce încercare s'a constatat zădarnică, rog a proba aparatul meu.

Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu nu e permis să se
co fo de cu aparatul „Volta“, de ore-c „Casul Volta“ atât în Germania cât și în Austro-
Ungaris a fost oficiis oprit, fiind nefolositor. pe când aparatul meu e în genere cunoscut,
apreciat și cercetat. Deja ieftinătatea crucii male electro-magnetice o recomandă îndesebi.

Prețul aparatului mare e 6 cor.

Prețul aparatului mic e 4 cor.

folosibil la morburii, cari nu sunt
mai vechi de 15 ani.

folosibil la copii și femei de
constituție fôte slabă.

Expediție din centru și locul de vëndare pentru țără și streinătate e:

MÜLLER ALBERT, Budapesta, V, Strada VADÁSZ 42 A E.
colțul strada Kálmán.